Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Socjologia tajności (Wykład), PG_00176687		
Kierunek studiów	Socjologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2027 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS	1.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii -> Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Daniel Wicenty	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15	0.0	10.0	25

Cel przedmiotu	Uwrażliwienie studentów na tajność jako jedną z fundamentalnych form życia społecznego. Zapoznanie z podstawowymi koncepcjami teoretycznymi dotyczącymi tajności. Odróżnianie tajności jako realnej formy społecznych działań od tajności jako elementu dyskursu spiskowego. Analiza współczesnych i historycznych przykładów tajności. Wykształcenie umiejętności rozpoznawania obszarów zastrzeżonych, niejawnych, nieformalnych. Analiza zjawisk niejawnych pod kątem ich funkcji.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_W02] Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucji takich jak państwo, naród, klasy i warstwy społeczne, grupa etniczna, społeczność lokalna, grupa społeczna, rodzina, partia polityczna, przedsiębiorstwo, zna różnice w zasadach funkcjonowania organizacji społecznych, publicznych i komercyjnych.	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach tajnych struktur i instytucji.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SOCL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę o etycznych i obyczajowych normach życia społecznego oraz o normach prawnych i organizacyjnych regulujących życie społeczne, zna i rozumie procesy ich wprowadzania i zmian.	Ma zaawansowaną wiedzę o etycznych i obyczajowych normach życia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem tajnych organizacji i grup niejawnych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SOCL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowany sposób rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstające w różnych typach grup, sieci społecznych i społeczeństw oraz prawidłowości rządzące ich zmianą.	Zna i rozumie w zaawansowany sposób rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstające w różnych typach grup, sieci społecznych i społeczeństw oraz prawidłowości rządzące ich zmianą.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SOCL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o człowieku jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne, zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach oraz uczestniczącym w praktykach kulturalnych w środowisku lokalnym, regionalnym, obszarze kultury narodowej i wymiany globalnej.	Ma zaawansowaną wiedzę o człowieku jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne, zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U02] Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych.	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych odnoszących się do organizacji o charakterze niejawnym.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SOCL3_U08] Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.	Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o mechanizmach działań tajnych organizacji i sytuacji tajemnicy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	
	Tajność jako kategoria poznawcza w socjologii i w innych naukach społecznych Tajność a tzw. spiskowe teorie dziejów Funkcje tajności (multiplikacja tożsamości, redukcja kosztów działania, zdobywanie władzy, strukturalizacja życia społecznego, budowanie zaufania, socjalizacja, ochrona prywatności, kreowanie prestiżu) Tajność i tajemnica w życiu codziennym Szkic socjologii kłamstwa Masoneria jako historyczna i współczesna forma organizacji niejawnej Tajność w życiu publicznym: ustroje demokratyczne i niedemokratyczne

Wymagania wstępne i dodatkowe	Skuteczny wybór specjalności Socjologia w działaniu. Podstawowa wiedza socjologiczna dotycząca interakcji, grup, organizacji. Aby zaliczyć wykład, student musi najpierw zaliczyć zajęcia.	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się		

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
wynik egzaminu końcowego	50.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Ekman Paul, 2007, Kłamstwo i jego wykrywanie: w biznesie, polityce i małżeństwie, tłum. Marek Kowalczyk, Warszawa Goffman Erving, 2020, *Człowiek w teatrze życia codziennego*, tłum. Paweł Śpiewak, Halina Datner, Warszawa 2000 Marx Gary T., 2003, *Uwagi na temat odkrywania, gromadzenia i oceny ukrytych i brudnych danych*, tłum. Daniel Wicenty, ASK, nr 12 Simmel Georg, *Socjologia* (rozdziały Tajność i Tajny związek), różne wydania Sojak Radosław, Wicenty Daniel, 2005, *Zagubiona rzeczywistość: o społecznym konstruowaniu niewiedzy*, Warszawa
	Uzupełniająca lista lektur	Arcimowicz Jolanta, Bieńko Mariola, Łaciak Beata, 2018, *Skarżypyty, donosiciele, sygnaliści? Studium socjologiczno-prawne*, Warszawa Birchall Clare. 2016. Six Answers to the Question «What is Secrecy Studies?». Secrecy and Society, nr 1 (1) Czech Franciszek (red.), 2014, *Struktura teorii spiskowych. Antologia*, Kraków Kamiński Marek, 2006, *Gry więzienne: tragikomiczny świat polskiego więzienia*, Warszawa Maret Susan. 2016. The Charm of Secrecy: Secrecy and Society as Secrecy Studies. Secrecy and Society, nr 1(1) Saviano Roberto, 2018, *Gomorra. Podróż po imperium kamory*, tłum. Alina Pawłowska-Zampino, Warszawa Tefft Stanton (red.), 1980, *Secrecy. A Cross-Cultural Perspective*, New York Tokarzewska Monika, 2008, "Georg Simmel o tajemnicy", Studia Socjologiczne, nr 2
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Identyfikacja funkcji tajności w wybranych fragmentach tekstów	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	